

TISKOVÁ ZPRÁVA

Muzeum hlavního města Prahy pořádá
od 15. května 2019 do 29. března 2020
v domě U Zlatého prstenu
Týnská 630/6, Praha 1 – Staré Město
výstavu

Pro kamna ke Špačkovi

Kachle a kamnářství v renesanční Praze

Výstava seznamuje návštěvníky s výrobou kamnových kachlů i kamnářským řemeslem v Praze pozdního středověku a raného novověku – od konce 14. do 16. století. Představuje výjimečný archeologický nález hrnčířské dílny v Truhlářské (dříve Hrnčířské) ulici na Novém Městě pražském, objevené při rozsáhlém výzkumu bývalých kasáren Jiřího z Poděbrad na náměstí Republiky v letech 2003–2006, a jejího vlastníka – pražského měšťana, hrnčířského a kamnářského mistra Adama Špačka. Autory výstavy jsou Jaromír Žegklitz, předseda odborné rady Archaia Praha, a Miroslava Šmolíková, vedoucí archeologického oddělení MMP.

Dílna Adama Špačka fungovala v letech 1531–1572 a soubor zde získaných kachlových zlomků je výjimečný nejen svým počtem (bezmála 30 000 kusů) a kvalitou, ale i unikátní možností přiřadit je konkrétnímu, jménem známému výrobcí, bohatě doloženému dobovými písemnými prameny.

Originální archeologické nálezy z oblasti hrnčířské a kamnářské výroby a dobová vyobrazení návštěvníkům umožňují nahlédnout do života a provozu v hrnčířských dílnách. Seznamují je s vývojem otopných zařízení a různými typy kachlových kamen.

Oheň jako zdroj tepla i energie pro úpravu potravy provázel člověka od pradávna. Zprvu jen otevřené ohniště bylo postupně kryto kamennou či hliněnou pecní konstrukcí. Do hliněné klenby pece se začaly ve středověku vsazovat vypálené keramické kachle, které se postupně staly jediným konstrukčním prvkem a původní pec se proměnila v kachlová kamna, obsluhovaná nepřímo skrze otvor ve zdi z vedlejší místnosti. V širší oblasti střední Evropy se tento systém vytápění začal prosazovat ve 12. století. Zpočátku tvořila kachlová kamna výbavu církevních a šlechtických sídel, v průběhu středověku pronikala také do měšťanského a posléze i venkovského prostředí. Reliéfně zdobené komorové či nikové kachle dodaly původně jen užitkovou funkci kamen i rozměr reprezentační. Výběrem výzdobných motivů dávali objednatelé kamen najevo rovněž své politické či náboženské přesvědčení.

Součástí výstavy je i funkční replika hrnčířského kruhu z 15. století zvaného špruslák a rekonstrukce kachlových kamen podle nálezů z dílny Adama Špačka.

Výstavu doplňují filmové dokumenty o důležitých součástech výrobních postupů a nechybí ani hmatová část či dětské aktivity.

Kontakt pro bližší informace:

www.muzeumprahy.cz

Mgr. Olga Šámalová

náměstkyně ředitelky pro úsek vnějších vztahů MMP

samalova@muzeumprahy.cz

T+ 420 221 012 939, M+ 420 725 847 820

Martina Hoffmanová

úsek vnějších vztahů MMP

hoffmanova@muzeumprahy.cz

T+ 420 221 012 940, M+ 420 725 847 873